
Kankaanpään kaupunki
Suunnittelutoimisto
kirjaamo@kankaanpaa.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 26.5.2021

Asia: Kankaanpään 21. kaupunginosan (Niinisalo) korttelin 1020, tonttia 2 koskeva asemakaavan muutosluonnos (Niinisalon koulun asemakaavan muutos), päivätty 25.5.2021

Kaavamuuotosalue, joka käsittää Niinisalon entisen koulun piha- ja urheilukenttäalueineen, sijaitsee noin kuuden kilometrin etäisyydellä kaupungin keskustasta. Kankaanpään kaupunginhallitus on päättänyt 25.1.2021 kaavamuuoksen käynnistämisestä ja koulun toiminnan siirtämisestä kaupunginmuseon tiloihin syyslukukauden 2021 alusta lukien. Niinisalon koulun rakennus ei ole ollut käytössä vuoden 2019 jälkeen rakennuksessa todettujen sisäilmaongelmien vuoksi. Kaavamuuoksen tarkoituksena on mahdollistaa koulukiinteistön myynti ja tontin uusi, yksityisen käyttö. Koulun kenttä ympäristöineen erotetaan nykyisestä tontista ja jätetään kyläläisten käyttöön.

Suunnittelualue ei kuulu mihinkään arvokkaaksi luokiteltuun kulttuuriympäristöön. Varsin lähellä sijaitsevat kuitenkin valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt Niinisalon kasarmialue ja Hämeenkaan-Pohjakankaan tie. Niinisalossa on tehty Kankaanpään kaupunginmuseon toimesta rakennusinventointi vuonna 1990 (Harri Palin). Niinisalon koulua ei ole - tuolloin vielä nuorena rakennuksena – huomioitu yli 30 vuotta sitten tehdyssä rakennusinventoinnissa. Niinisalon koulu muodostaa kuitenkin yhdessä viereisen Niinisalon entisen kirkon ja seurakuntatalon kanssa yhtenäisen, modernin ja alueen metsäiseen maastoon kauniisti sovitetun kokonaisuuden, jota voidaan pitää vähintään paikallisesti merkittävänä.

Suomessa on viime vuosina alettu kiinnittää huomioita toisaalta nuoren rakennusperinnön (Niinisalon koulun tapauksessa lähes 60-vuotiaan) ja toisaalta koulurakennusten suojelukysymyksiin. Kouluja rakennettiin paljon sodan jälkeisten suurten ikäluokkien ja kaupungistuvan Suomen tarpeisiin. 1970-luvulta lähtien käynnistyneille peruskouluille luotiin kokonaan uudenlaiset rakennustyyppinsä. Juuri nyt kouluja jää paljon tyhjilleen ja vajaakäytölle sekä ikäluokkien pienentyessä että sisäilmaongelmien vuoksi. Modernien koulurakennusten arvot on kuitenkin suurelta osin vielä kartoittamatta ja tunnistamatta. Tietoa 2. maailmansodan jälkeisen ajan

koulurakennuksista on saatavissa mm. Museoviraston www.koulurakennus.fi -sivustolta.

Niinisalon osalta on voimassa Kankaanpään taajamien osayleiskaava vuodelta 1992. Osayleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY). Koulukorttelin läheisyydestä on osayleiskaavassa osoitettu kaksi asuinrakennusten ryhmää alueina, jolla ympäristö säilytetään merkinnällä AP/S, mutta koulukortteliin ei osayleiskaavassa kohdistu suojelua. Alueen nykyinen asemakaavassa vuodelta 1988 koulun alue on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta (YL-2). Korttelimääräykseen liittyy tontin kasvillisuuden vaalimiseen liittyviä määräyksiä.

Satakunnan Museon kannanotto

Niinisalon vuonna 1965 rakennetun koulun tontti on kaavaluonnoksessa osoitettu asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL-29). Tontilla olevaan koulurakennukseen ei kohdistu mitään määräyksiä. Ainoastaan 'uudisrakentaminen tulee sopeuttaa korttelin olemassa olevaan rakennuskantaan'. Toteutuessaan asemakaavan muutos ja sen pohjalta tapahtuva omistajan vaihdos saattaisi merkitä Niinisalon koulun purkamista tai ainakin merkittäviä muutoksia rakennukseen.

Kannanottonaan asemakaavaluonnoksesta Satakunnan Museo katsoo, että koulurakennus tulisi ennen asemakaavan eteenpäin viemistä inventoida rakennuksen mahdollisten arvojen tunnistamiseksi. Inventoinnissa olisi hyvä huomioida myös viereinen, suunnittelualueen ulkopuolelle jäävä entinen kirkko ja seurakuntatalo. Inventoinnin tulokset tulee ottaa huomioon kaavaehdotuksessa. Kuten museo edellä totesi, on 1960-luvun koulurakennusten arvot pitkälti vielä tunnistamatta. Se että rakennusta ei ennestään ole inventoitu tai suojeltu, ei automaattisesti tarkoita sitä, etteikö melko nuorena rakennuksessa saattaisi olla arvoja. Myös viereisen urheilu- ja virkistyspalveluiden alueen (VU-2) alueen urheilu- ja virkistystoimintaa palvelevaa rakentamista on asemakaavassa myös hyvä ohjata.

Satakunnan Museolla ei ole muuta huomautettavaa Niinisalon koulun asemakaavan muutoksesta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Liisa Nummelin

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Katariina Alaspää, Kirsti Virkki
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä